

VÁZLATOK

XXXVII. A hideg éghajlati övezet

A HIDEG ÖVEZET

Földünk leghidegebb övezete, a sarkok fölötti anticiklonokból táplálkozó zord sarki szelek uralma alatt áll.

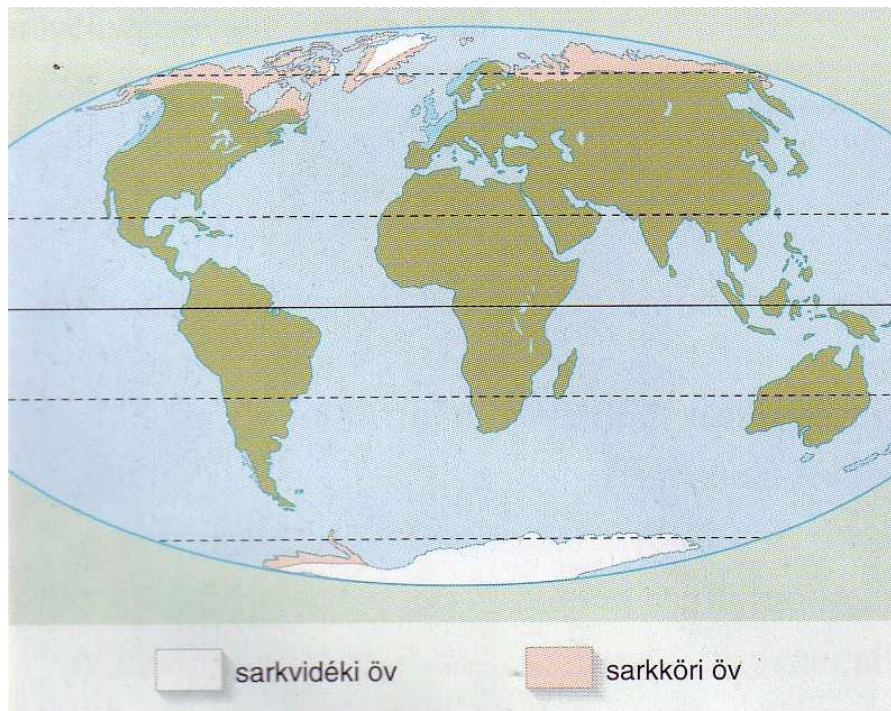
ÁLTALÁNOS JELLEMZŐK

- **évi középhőmérséklete** sehol sem haladja meg a **0°C**-ot,
- a **legmelegebb hónap** középhőmérséklete sem emelkedik **10 °C** fölé,
- **csapadéka** túlnyomórészt **hó** formájában hullik le,
- az övezet kevés kivétellel a sarkkörökön túl helyezkedik el,
- a hosszú **nyári nappalok** sem hoznak enyhülést, mert a napsugarak **alacsony hajlásszögben** érkeznek,
- a sarkok felé **hosszabbodó éjszakák** jellemzik,

FELOSZTÁSA

Az övezetet két részre osztjuk:

- a fagysivatagos, két évszakai **sarkkörtől** **övre (tundra, állandóan fagyott terület)**
- a hó és jégsivatagos, egyetlen évszakai **sarkvidéki övre (állandóan jéggel fedett terület)**

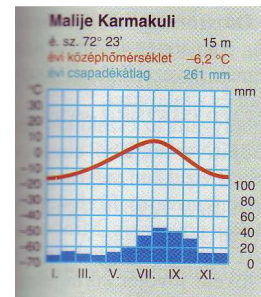
A sarkköri öv

(tundra, állandóan fagyott terület)

Két évszak jellemzi.

hosszú, zord tél (8-10 hónap)

rövid, hűvös nyár (mint a mi márciusunk, áprilisunk)

Évi közepes hőingás:

40-50°C

Évi csapadékmennyiség:

200-300 mm, de a kis párolgás miatta **víz-háztartás** így is **nyereséges**.

A csapadék 80%-a hó formájában hullik.

Természetes növénytakarója:

tundra növényzet (zuzmók, mohák);

a tajga felőli részen **erdős tundra** (nyír és ritkán fenyves is);

északabbra **törpenövésű cserjék**.

Talaja:

tundratalaj (köves, homokos, igazi talajszerkezet nélküli talaj)

Felszíninformálás:

fagy okozta aprózódás

A talajban és az alatta lévő kőzetrétegben minden nedvesség fagyott állapotban van Örök fagynak is nevezik. Nyáron csak a felső 0,5-3 m vastag réteg enged fel. Alatta továbbra is fagyott marad minden. Ezért nyáron elmocsarasodik a vidék. A lejtős területeken megfigyelhető ilyenkor a **fagyos talajfolyás**.

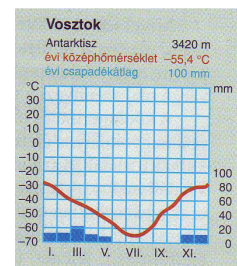
A sarkvidéki öv

Egy zord, gyér csapadékú **évszaka** van.

A napszakok is csak hosszú hónapok után váltják egymást.

3-6 hónapig tartó éjszaka

6-3 hónapig tartó nappal

Évi középhőmérséklet:

-11 - -56°C; a legmelegebb hónap középhőmérséklete is 0 °C alatt marad. Itt mérték a Földön a legnagyobb hideget: -89,2 °C-ot, az Antarktiszon.

Évi csapadékmennyiség:

200 mm alatt marad, jórészt hó formájában hullik le.

Természetes növénytakarója:

nincs

Talaja:

nincs

ÉLET:

Lakosság: kis számú (eszkimó, lapp)

Megélhetés: halászat, vadászat, rénszarvastenyésztés

gyémántmezők (egykoron), kőolaj (ma)